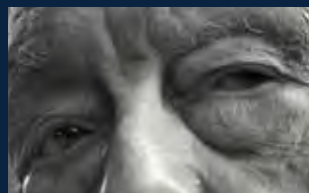

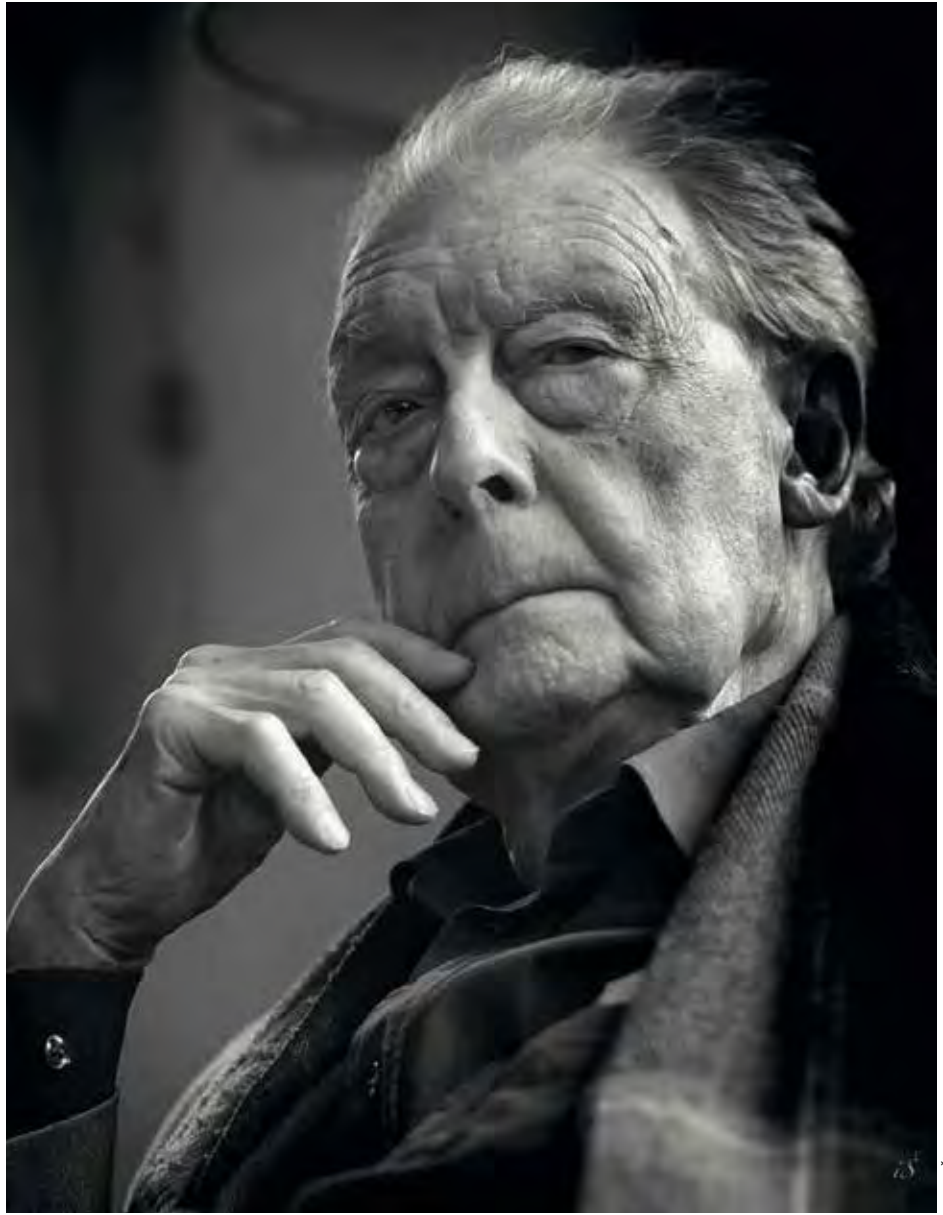
FRANTIŠEK

ČERNÝ

DIPLOMAT, NOVINÁŘ A HUMANISTA | DIPLOMAT, JOURNALIST UND HUMANIST

ISBN 978-80-87242-32-2

editorky | Herausgeberinnen
Lucie Eiermann & Radka Denemarková

FRANTIŠEK ČERNÝ

DIPLOMAT, NOVINÁŘ A HUMANISTA
DIPLOMAT, JOURNALIST UND HUMANIST

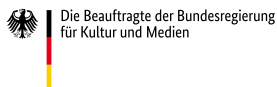
Nakladatelství OSWALD

PARTNER VYDÁNÍ | PARTNER

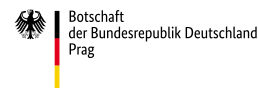
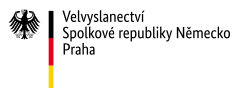

Kulturreferent für die
böhmischen Länder

ZA PODPORY | GEFÖRDERT DURCH

SEKYRA
FOUNDATION

Finanční podpora soukromých dárců | Privatspenden von:

Tomáš Kafka, Vladimír Koller, Ondřej Matějka, Bernd Eiermann, Alena Müllerová, Markéta Mališová, Anton Otte,
Jutta & Bernd Felgendreher, Karin & Peter Pragal, Christian Schmidt, Eva Pátková & Jiří Stromšík, Jana & Václav Šebkovi, Karel Schwarzenberg

Překlady přispěli | Gefördert durch Übersetzungen von:

Carla Bezděková, Joachim Bruss, Kathrin Janka, Jitka Jílková, Silke Klein, Jan Klofáč, Věra Koubová, Mirko Kraetsch,
Bianca Lipanská, Tomáš Moravec, Jitka Nešporová, Anna Paap, Eva Profousová, Wolfgang Schwarz, Kateřina Sitařová,
Susanne Spurná, Olga & Ondřej Staňkovi, Jiří Stromšík, Jan Šmrha, Andreas Weber

Překlady textů jsou dostupné na webových stránkách Spolku Adalberta Stiftera v Mnichově pod odkazem Kulturní referát |
Übersetzungen der Beiträge finden Sie auf der Webseite des Adalbert Stifter Vereins München unter „Kulturreferat“
www.stifterverein.de

Všem patří vřelý dík! | Mit herzlichem Dank an alle!

Františkovi Černému

k 90. narozeninám věnují

Lucie Eiermann, Radka Denemarková,

autoři, překladatelé, podporovatelé a přátelé

František Černý zum 90. Geburtstag

gewidmet von

Lucie Eiermann, Radka Denemarková,

Autoren, Übersetzern, Förderern und Freunden

OBSAH | INHALT

ZDRAVICE | GRUSSWORT

- 10 Česko-německý fond budoucnosti |
- 11 Deutsch-Tschechischer Zukunftsfonds
- 12 Brief des Bundespräsidenten Frank-Walter Steinmeier |
- 14 Dopis prezidenta Franka-Waltera Steinmeiera

1. KONTEXT

- 18 František Černý, Solitär für ein humanes Europa
(Gert Weisskirchen)
- 23 František Černý, solitér za humánní Evropu
(Gert Weisskirchen)

2. DIPLOMAT

- 28 František Černý – takový (ne)normální diplomat (Tomáš Kafka)
- 32 František Černý – ein (un)gewöhnlicher Diplomat (Tomáš Kafka)
- 36 Meine Prager Schule der Diplomatie (Thomas Bagger)
- 39 Moje pražská škola diplomacie (Thomas Bagger)
- 41 Ten, který pochopil (Karel Schwarzenberg)
- 42 Einer, der versteht (Karel Schwarzenberg)
- 43 Mensch. Macher. František (Petra Ernstberger)
- 45 Člověk. Machr. František. (Petra Ernstberger)
- 47 Vaše Eminence (Václav Bartuška)
- 48 Eure Eminenz! (Václav Bartuška)

- 49 Ti, kteří vyhrávají bitvy (Edita Hrdá)
- 50 Wer Schlachten gewinnt (Edita Hrdá)
- 51 Ein außergewöhnlicher Botschafter (Christoph Israng)
- 53 Neobyčejný velvyslanec (Christoph Israng)
- 55 František Černý „forever young“ (Kristina Larischová)
- 57 František Černý „forever young“ (Kristina Larischová)
- 59 Brief an František (Bernd und Jutta Felgendreher)
- 61 Dopis Františkovi (Bernd a Jutta Felgendreherovi)
- 63 Patron česko-německého setkávání mládeže
(Jindřich Fryč)
- 65 Patron der deutsch-tschechischen Jugendbegegnungen
(Jindřich Fryč)
- 67 Besondere Begegnungen (Christian Schmidt)
- 69 Mimořádná setkání (Christian Schmidt)
- 71 Naděje (Milan Horáček)
- 72 Hoffnung (Milan Horáček)

3. Z POHLEDU NOVINÁŘŮ 3. AUS DER SICHT VON JOURNALISTEN

- 74 Ein Diplomat sui generis (Klaus Rost)
- 76 Diplomat sui generis (Klaus Rost)
- 78 Česko-německý most od toho, co bylo, k tomu, co je
a co doufejme bude (Luboš Palata)
- 81 Die deutsch-tschechische Brücke zwischen dem, was war,
und dem, was ist und was hoffentlich sein Word (Luboš Palata)

- 84 Der ungewöhnliche Diplomat (Wolfgang Hauptmann)
- 87 Neobvyklý diplomat (Wolfgang Hauptmann)
- 90 Obdiv s velkým DÍKY (Libor Rouček)
- 92 Bewunderung und ein großes DANKESCHÖN (Libor Rouček)
- 94 Diplomat im Laienstand (Jacqueline Hénard)
- 96 Diplomat laik (Jacqueline Hénard)
- 98 Eine Leidenschaft fürs Gedruckte (Peter Pragal)
- 101 Vášeň pro tiskoviny (Peter Pragal)
- 103 De Gustibus (Michael Frank)
- 105 De Gustibus (Michael Frank)
- 107 Frieden mit den Molchen (Wolfgang Jung)
- 108 Mír s mloky (Wolfgang Jung)
- 109 Vzkaz z NDR (Lída Rakušanová)
- 110 Gruß aus der DDR (Lída Rakušanová)

4. PŘED ROKEM 1989 A PO SAMETOVÉ REVOLUCI 4. VOR 1989 UND NACH DER SAMTENEN REVOLUTION

- 113 Můj táta alias neškodný šarmér aneb
 „Das ist meine Tochter“ (Kateřina Černá)
- 116 Mein Vater als harmloser Charmeur oder
 „Das ist meine Tochter“ (Kateřina Černá)
- 120 Und was sagt Frantiček? (Günter Grass)
- 123 A co Frantiček? (Günter Grass)
- 125 Co si pamatuju (Věra Dvořáková)
- 128 Woran ich mich erinnere (Věra Dvořáková)

- 131 František Černý vzpomíná na svou práci pro rozhlas
 (Silja Schultheis a Libuše Černá)
- 134 František Černý erinnert sich an seine Arbeit im Rundfunk
 (Silja Schultheis und Libuše Černá)
- 138 Der Beginn einer Vermittlerlaufbahn (Gerald Schubert)
- 141 František Černý a Radio Prag – začátek kariéry
 zprostředkovatele (Gerald Schubert)
- 143 František Černý – učitel (Jindřich Fischel)
- 144 František Černý – Der Lehrer (Jindřich Fischel)
- 145 Setkání, na které se nezapomíná (Luděk Sekyra)
- 147 Eine Begegnung, die man nicht vergisst (Luděk Sekyra)
- 149 Dlouhé nohy, starý jilm, berlínská ambasáda,
 lisabonská noc (Jitka Jílková)
- 150 Lange Beine, eine alte Ulme, die Berliner Botschaft,
 die „Nacht von Lissabon“ (Jitka Jílková)

5. PODPOROVATEL A INICIÁTOR KULTURNÍCH AKTIVIT 5. KULTURFÖRDERER UND -INITIATOR

- 152 Beinahe beste Freunde (Jochen Bloss)
- 154 Skoro nejlepší přátelé (Jochen Bloss)
- 156 Auswärtige Kulturpolitik des Goethe-Instituts
 (Ute Gräfin Baudissin)
- 158 Zahraniční kulturní politika Goethe-Institutu
 (Ute hraběnka Baudissin)

- 160 Deutsch-tschechische Begegnung
als Herzensangelegenheit
(Angelika Ridder)
- 162 Česko-německé setkání jako srdeční záležitost
(Angelika Ridder)
- 163 Wir Brückenbauer – František Černý
und die Brücke/Most-Stiftung (Helmut Köser)
- 165 Stavíme mosty – František Černý a nadace Brücke/Most
(Helmut Köser)
- 167 Byl jednou jeden pán (Markéta Mališová)
- 170 Es war einmal ein Mann (Markéta Mališová)
- 173 František Černý als Botschafter der Kultur und zwischen
den Kulturen (Ferdinand Trauttmansdorff)
- 176 František Černý jako velvyslanec kultury mezi kulturami
(Ferdinand Trauttmansdorff)
- 178 Europa braucht das Prager Kaffeehaus (Bernd Posselt)
- 180 Evropa potřebuje pražskou kavárnu (Bernd Posselt)
- 181 In der Spur von Tomáš G. Masaryk (Jürgen Serke)
- 183 Ve stopách Tomáše G. Masaryka (Jürgen Serke)
- 184 Františkovi Černému k narozeninám (Ivan Binar)
- 186 František Černý zum Geburtstag (Ivan Binar)
- 188 František Černý (Joachim Bruss)
- 190 František Černý (Joachim Bruss)
- 192 Bis bald, Franco Nero (Libuše Černá)
- 194 Na viděnou, Franco Nero (Libuše Černá)

- 195 Tak komu tu cenu dáme, aby se nám trochu profilovala
(Jan Šícha)
- 197 Na, wem geben wir den Preis, damit unser Preis ein wenig
bekannter wird? (Jan Šícha)
- 200 Jahrzehntelanges Engagement für die deutsch-tschechischen
Beziehungen (Anne Seyfferth)
- 202 Desítky let zaujetí pro česko-německé vztahy
(Anne Seyfferth)
- 203 Učednická léta s Františkem Černým (Ondřej Matějka)
- 205 Lehrjahre mit František Černý (Ondřej Matějka)
- 208 Grußwort (Joachim Rogall)
- 209 Zdravice (Joachim Rogall)

6. SETKÁVÁNÍ HERZENSBEGEGNUNGEN

- 211 Ein Herr (Walter Persché)
- 212 Svůj pán (Walter Persché)
- 213 František (Helena Koenigsmarková)
- 216 František (Helena Koenigsmarková)
- 219 Frantas Reichtum (Anna Grass)
- 221 Frantovo bohatství (Anna Grass)
- 222 Děda a jeho otázky (Julie Colin)
- 224 Opa und seine Fragen (Julie Colin)
- 226 Krajiny setkání (Matěj Spurný)
- 228 Landschaften der Begegnung (Matěj Spurný)

- 230 Seelenverwandt (Silja Schultheis)
232 Spřízněné duše (Silja Schultheis)
233 Begegnung, um jeden Preis! (Daniel Kraft)
236 Setkávání, za každou cenu! (Daniel Kraft)
238 To Bärln With Love (Štěpán Kafka)
239 To Bärln With Love (Štěpán Kafka)
240 In alter Freundschaft mit einem Kommunikationsgenie
(Peter Becher)
242 Staré přátelství s géniem komunikace (Peter Becher)
244 Vídeňská záhada (Martin Krafl)
246 Das Rätsel von Wien (Martin Krafl)
249 Spontánní text pro pana Černého (Jan Faktor)
251 Für Herrn Černý, spontan heruntergetippt (Jan Faktor)
253 Osmý červen (Jaroslav Rudiš)
255 Der 8. Juni (Jaroslav Rudiš)

- 257 Díky za lidské chvíle. Kapka pomoci je lepší než oceán
sympatií (Radka Denemarková)
258 Danke für die menschlichen Momente. Ein Tropfen Hilfe ist
besser als ein Meer von Sympathien (Radka Denemarková)

7 • DIVADELNÍ HRA • THEATERSTÜCK

- 261 Noc v kavárně Pražského literárního domu
(Radka Denemarková)
285 Eine Nacht im Café des Prager Literaturhauses
(Radka Denemarková)
311 Doslov | Nachwort (Helena Černá)
312 Ediční poznámka (Lucie Eiermann)
314 Editorial (Lucie Eiermann)
317 Jmenný seznam autorů | Autorenverzeichnis

FRANTIŠEK ČERNÝ

(8. června 1931) je někdejší velvyslanec Československa a České republiky v Německu. Spolu s pražskou německy píšící autorkou Lenkou Reinerovou založil Pražský literární dům autorů německého jazyka, je členem rady Česko-německého diskusního fóra. Vystudoval germanistiku a bohemistiku na Univerzitě Karlově v Praze. Už během studií začal pracovat v Československém rozhlasu a později se stal redaktorem zahraničního vysílání. Po roce 1968 se ocitl bez práce, nakonec se živil jako tluumočník a učitel němčiny na jazykové škole. Bezprostředně po sametové revoluci vstoupil na popud Václava Havla a Jiřího Dienstbiera do služeb Ministerstva zahraničí. Je mimo jiné nositelem Umělecké ceny česko-německého porozumění (společně s Richardem von Weizsäckerem), Velkého kříže za zásluhy s hvězdou a na stuze (uděleného německým prezidentem Johannesem Rauem), Ceny sjednocení a Ceny Ricardy Huchové (udělované osobám, jejichž působení prokazuje velkou míru nezávislého myšlení a statečného jednání a které podporují ideály humanity a porozumění mezi národy jako kulturně-historické hodnoty evropské společnosti). Jeho život utváří úsilí o usmíření a porozumění mezi Čechy a Němci. Velkou měrou přispěl k tomu, že se naše komplikované sousedské vztahy s Německem výrazně zlepšily.

„Pro mě je diplomacie ta veřejná, které se také říká ‚from people to people‘. Diplomat, vybavený určitými privilegii, by se měl snažit co možná nejvíc mluvit s obyčejnými lidmi, nejenom s diplomaty a úředníky ministerstev, a šířit tak povědomí o této krásné zemi, kterou jsem měl tu čest zastupovat.“

FRANTIŠEK ČERNÝ

(geb. am 8. Juni 1931) war Botschafter der Tschechoslowakei und der Tschechischen Republik in Deutschland. Gemeinsam mit der Prager deutschsprachigen Schriftstellerin Lenka Reinerová gründete er das Prager Literaturhaus deutschsprachiger Autoren und ist Mitglied des Deutsch-Tschechischen Gesprächsforums. Er studierte Germanistik und Bohemistik an der Karlsuniversität in Prag. Schon während der Studienzeit begann er, im Tschechoslowakischen Rundfunk zu arbeiten und wurde später Redakteur für Auslandssendungen. Nach 1968 fand er sich ohne Arbeit wieder und betätigte sich schließlich als Dolmetscher und Deutschlehrer an einer Sprachschule. Unmittelbar nach der Samtenen Revolution trat er auf Initiative von Václav Havel und Jiří Dienstbier in die Dienste des Außenministeriums ein. Er ist u. a. Träger des Kunstpreises zur deutsch-tschechischen Verständigung (gemeinsam mit Richard von Weizsäcker), des Großen Bundesverdienstkreuzes mit Stern und Schulterband (verliehen von Bundespräsident Johannes Rau), des Einheitspreises und des Ricarda-Huch-Preises (verliehen an Persönlichkeiten, deren Wirken in hohem Maß durch unabhängiges Denken und mutiges Handeln bestimmt ist und welche die Ideale der Humanität und Völkerverständigung als Werte der historisch-kulturellen Identität der europäischen Gesellschaft fördern). Sein Leben prägte das Bemühen um Versöhnung und Verständigung zwischen Tschechen und Deutschen. Maßgeblich trug er zu einer deutlichen Verbesserung der komplizierten Nachbarschaftsbeziehungen mit Deutschland bei:

„Für mich bedeutet Diplomatie etwas Öffentliches, etwas, was auch als ‚from people to people‘ bezeichnet wird. Ein – mit bestimmten Privilegien ausgestatteter – Diplomat sollte sich so stark wie möglich darum bemühen, mit den einfachen Leuten zu sprechen, nicht nur mit Diplomaten und Ministerialbeamten, und er sollte so neue Perspektiven auf dieses wunderbare Land eröffnen, das zu vertreten ich die Ehre hatte.“